

A line is a line is a line

van 2 oktober tot 13 december 2015

-
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
 - 6.
 - 7.
 - 8.

Dit is een tentoonstellingsboekje en tekenboekje.

Ben...

je een doener, ben je een denker, ben je een ontdekker, ben je een ... **tekenaar?**

In dit boekje voor kinderen en gezinnen (en andere bezoekers die het willen inkijken) vind je **vragen, opdrachten en weetjes** die je kunt gebruiken tijdens je tentoonstellingsbezoek. Op die manier kom je meer te weten over de kunstwerken, de kunstenaars en de tentoonstelling: **A line is a line is a line.**

Je bent niet verplicht om bij al de **kunstwerken** op je verzamelde blaadjes stil te staan. Je kunt zelf beslissen welke werken je wel of niet bekijkt en wat je uit jouw boekje gebruikt.

In de tentoonstellingsruimte **blijf** je zo goed mogelijk **bij elkaar**. Het is tenslotte veel fijner als je samen naar de kunstwerken kunt kijken, ze samen kunt ontdekken, er samen over kunt praten, fantaseren, nadenken en vertellen.

Tijdens de openingsuren van het onthaal kan je schrijf-, teken- en ander **materiaal** ontlenen om de opdrachten in het boekje uit te voeren.

Veel plezier!

Heb je te weinig **plaats** voor de opdrachten of wil je bij al de vragen antwoorden schrijven? Op de extra pagina en in, rond en tussen de tekst mag je ook tekenen en schrijven.

Zaaizicht / A line is a line is a line

De tentoonstelling ***A line is a line is a line*** of in het Nederlands: ***Een lijn is een lijn is een lijn***, gaat over tekenen en over wat een tekening, een teken of lijn kan zijn.

Eigenlijk tekenen we allemaal vaak.

Meestal doen we dat op een blad papier met bijvoorbeeld een potlood, een stif, een pen of krijtjes. Maar als je in de tentoonstelling rondkijkt, dan zie je dat je ook tekeningen kunt maken met andere materialen en verschillende soorten lijnen, vlakken, kleuren ... en zelfs vlekken. Want iedereen tekent op zijn eigen manier. Dat maakt het net leuk. Dat geeft afwisseling en misschien ook wel nieuwe ideetjes voor als jij ook eens op een andere manier een tekening wil maken.

Teken jij graag?

Teken je mooi? Teken je veel? Teken je snel?

En op wat en met wat doe jij dat dan wel?

Want je kunt even goed tekeningen maken op een oud stukje papier, in een schrift, op een muur, op een computer, in de lucht... of buiten op de stoep langs de weg. En heel soms wordt er zelfs ook getekend op gebouwen of in huizen. Als de eigenaars en de bewoners daar tenminste hun toestemming voor geven. Want als iemand zoiets wil doen, dan moet dat op voorhand altijd goed gevraagd worden en moeten daar juiste afspraken over gemaakt worden.

Als...

je aan drie kunstenaars
of aan drie mensen zou
vragen om een **lijn**
te tekenen?
Zou je dan drie dezelfde
lijnen krijgen?

Verzamel of teken op dit
blad zoveel mogelijk
lijnen en benoem ze.
Je krijgt hieronder al drie
voorbeelden, maar er
kunnen er zeker meer bij.

Welke lijn vind je het
mooist? Welke maakt je
boos, blij, draaierig,
giechelig, rustig,
nieuwsgierig ...

Marinus Boezem / The Vanishing of the Artist (2015)

Marinus Boezem is een kunstenaar uit Nederland.

Hij heeft op het dak van het cultuurcentrum een kunstwerk gemaakt.

Geloof je dat of denk je: ***Mij neemt de kunstenaar niet beet! Een kunstwerk op het dak, dat kan toch niemand zien?***

Niemand is groot genoeg om over de rand van het platte dak te loeren. Ook al draagt je mama, papa, oma of opa jou even op de schouders, of spring je om ter hoogst. Het is echt onmogelijk om zo hoog te kijken.

Vind je dat spijtig?

Wel! De kunstenaar heeft voor dat probleempje een oplossing bedacht.

Als je het kunstwerk toch een keertje wil zien, dan ga of blijf je beter binnen. Ga naar de plaats waar je dit boekje hebt genomen. In de buurt hangt een televisiescherm waarop je **live** beelden kunt zien. Een bewakingscamera op het dak zendt de beelden van het kunstwerk rechtstreeks naar binnen.

Heeft de kunstenaar die camera goed bedacht en zie je nu wat hij boven op het dak van de tentoonstellingsruimte heeft gemaakt?

Op het dak staat de handtekening van de kunstenaar in vogelvoer geschreven.

Kan je zijn naam goed lezen of denk je dat er al een deel van verdwenen is?

Dat zou best kunnen, want denk maar eens na over wat jij zou doen als je een vogel zou zijn.

Wie goed kijkt of lang genoeg wacht, ziet misschien wel een op de videobeelden voorbijvliegen of die van de handtekening van de kunstenaar eet.

Sommige kunstenaars vinden het belangrijk om hun werken te ondertekenen met hun naam of handtekening. Op die manier kan de kunstenaar laten zien dat hij het gemaakt heeft en zo krijgt zijn kunstwerk ook een waarde.

Hoewel, denk je dat iemand dit kunstwerk ooit wil kopen?

Denk jij dat de tekening op het dak na de tentoonstelling zal blijven bestaan?

Als je wil dan kun je samen met je ouders ook eens zo een soort handtekening of lijntekening maken in de tuin, op de vensterbank, op een terras of in een park bij een vijver. In de plaats van vogelzaad kan je ook een verkrumelde oude boterham gebruiken.

Vergeten jullie niet om aan jullie kunstwerk achteraf een naam te geven?

Het werk op het dak van **Marinus Boezem** noemt: **'Het verdwijnen van de kunstenaar'**.

Vind je dat een toepasselijke titel?

● ——— *Is...*

een **handtekening**

een soort tekening?

En hoe zit dat dan

met woorden? Is

schrijven ook

een beetje tekenen?

Heb jij al een

handtekening?

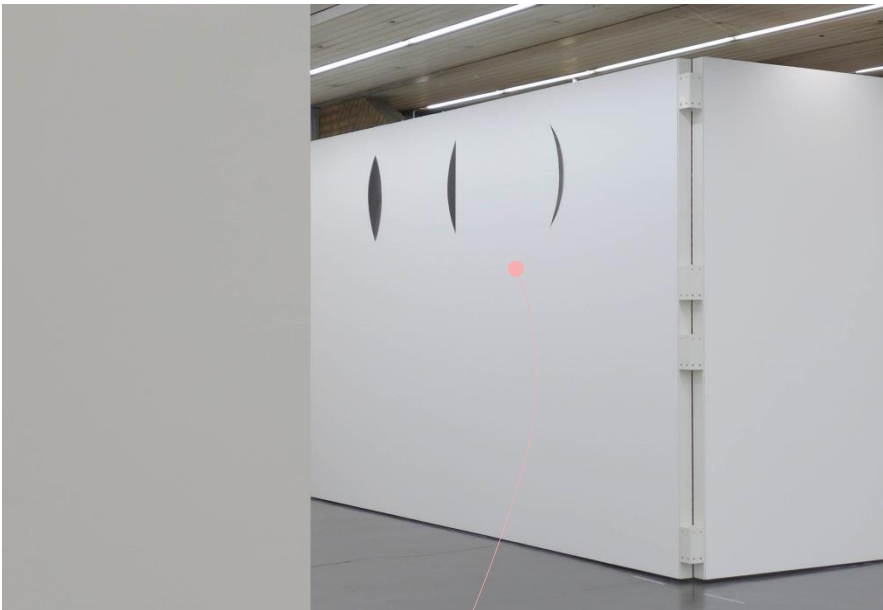
Neen?

Hiernaast heb je plaats

om er enkele uit te

proberen.

3.

Philippe Van Snick / Eclips II (1978)

Het kunstwerk van **Philippe Van Snick** hangt wel wat hoog. Vind je niet?

Zou hij dat met opzet zo gedaan hebben of denk je dat er iets fout is gelopen?

Het werk heeft nochtans geen pootjes gekregen. Ook al hing het tijdens een vorige tentoonstelling op een heel andere manier tegen een muur.

De figuur helemaal links hing toen rechts. De vorm daar in het midden draaide hij toen ondersteboven, op zijn kop. En het smalste stukje daar ... tja? Misschien plaatste hij dat de vorige keer wel meer opzij, een eindje verderop.

Als je dat zo leest dan geraak je er wellicht van in de war.

De ene keer hangt de kunstenaar het kunstwerk zus en de andere keer weer zo, alsof hij het zelf niet goed weet.

Waarom zou hij dat doen?

Waarom heeft hij dit werk zo bedacht?

En wat stellen de drie vormen volgens jou voor en waarom zijn ze zwart?

Zou het kunstwerk gaan over de nacht?

Of dacht je aan iets totaal anders toen je het voor het eerst zag?

Het kunstwerk *Eclips II* bestaat uit drie vormen. *Philippe Van Snick* heeft het met opzet zo gemaakt. Omdat hij wil onderzoeken op welke manier hij aan een werk een ander gevoel, een andere afmeting of een ander uitzicht kan geven.

Dat kun je het beste doen door de vorm en de opstelling van je kunstwerk eens te veranderen, zegt de kunstenaar. Net zoals de maan. Die schijnt ook elke dag anders.

Wat denk je? Vind jij dat het kunstwerk hier mooi hangt of zou je het, als jij de kunstenaar van dit werk was, in je gedachten of fantasie anders plaatsen?

En kan je dan ook aanwijzen of tonen hoe jij het zou doen?

Heb je de voor en achterzijde van deze pagina gelezen?

Teken deze pagina helemaal zwart met stift, een balpen of potlood. Knip er met een drie vormen uit die je kunt variëren door ze steeds op een andere manier naast elkaar te plaatsen. Een leuk ideetje is om ook eens te vragen hoe je mama, papa, broer of zus jouw stukjes zouden neerleggen.

(Materiaal voor deze opdracht vind je in de materiaaldoos die je aan het onthaal kunt ontlennen. Breng je alles terug als je ermee klaar bent?)

•— *Als...*

een kunstenaar een werk
heeft gemaakt,
mag iemand anders
dat dan zonder te vragen
zomaar van plaats
veranderen?

Jan Van Imschoot & Salam Atta Sabri / The Wall of Peace (2015)

4.

Jan Van Imschoot

Salam Atta Sabri

hadden elkaar voor deze tentoonstelling nog nooit ontmoet. Het was voor beide kunstenaars best spannend toen ze elkaar voor het eerst zagen, omdat er aan hen werd gevraagd om samen een tekening op de muur te maken. Kijk maar, het gaat over mensen en over de plaats waar ze wonen. Zie jij met welke materialen ze het gemaakt hebben?

Jan Van Imschoot is een Belgische kunstenaar die in een klein dorpje in Frankrijk woont. Het is daar erg rustig en veel speciale dingen gebeuren daar niet. Ook al was dat vroeger anders. Hij kan over de plaats en over de mensen die er vroeger woonden heel boeiende verhalen vertellen, omdat hij in geschiedenis is geïnteresseerd.

Salam Atta Sabri woont in Bagdad, de hoofdstad van Irak. Daar is het minder leuk om te wonen. Twaalf jaar geleden begon daar een oorlog en ze vechten er nog steeds. De kunstenaar voelt zich vaak boos over al dat geweld. En daarom maakte hij wel 300 tekeningen over het leven in een stad in oorlog en over zijn lievelingsplekjes waar hij vroeger graag kwam.

Hoe denk jij over geweld en oorlog? Hou jij daarvan of hoop je dat iedereen er een keertje mee zal ophouden omdat je meer van vrede houdt?

Sommige mensen houden meer van tekenen of gebaren dan van schrijven en vertellen. Jan Van Imschoot en Salam Atta Sabri laten dat goed zien.

Rechts van de muurtekening **The Wall of Peace** zie je een heleboel brieven. De brieven zijn niet geschreven maar getekend, omdat **Salam Atta Sabri** liever tekent dan praat.

Het kunstwerk van **Jan Van Imschoot** links van de muurtekening is met vastgemaakt als een soort gebaar of teken van ontevredenheid.

spijkers

Maar waarover zou hij ontevreden zijn?

Denk je dat hij zijn eigen werken niet mooi vindt?

• *Mag...*

een kunstenaar zelf beslissen waarover hij een kunstwerk maakt of mag hij alleen maar werken maken over dingen die iedereen leuk vindt?

• *Hoe ziet jouw huis, buurt, dorp of stad eruit?*

• *Maak hieronder een tekening over iets dat je oneerlijk vindt. Door er nadien boos naar te kijken, de tekening te doorstrepen, te scheuren of te verfrommelen kun je tonen hoe boos het je wel maakt.*

5.

Thomas Schütte / zonder titel (1981)

Het klinkt misschien een beetje vreemd. Maar de vijftintig werken van **homas Schütte** heeft nog bijna niemand gezien.

Hoe zou dat nu komen?

Hij is nochtans een wereldberoemde kunstenaar en maakt steeds een ander soort kunstwerken. Hij maakt soms tekeningen, schilderijen, aquarellen, foto's, kleine bouwwerken of grote en kleine beeldhouwwerken. Bijna iedereen die van kunstwerken houdt, zou een werk van hem willen hebben. Soms willen ze graag één werk en soms een hele rij werken.

Stel je voor dat jij veel geld zou hebben, zou jij dan een tekening van de kunstenaar kopen. Misschien vind je dat het werk met het stukje taart er wel heel smakelijk uitziet? Of zie je liever vlaggen, vissen, gebouwen, landschappen, een strik of twee gele rondjes op een rode grote vlek? Het lijkt precies op? Oei!

Moet iemand van jullie plots om een kunstwerk glimlachen?

Dat kan! De kunstenaar vindt dat helemaal niet erg omdat hij vaak met opzet grappige dingen maakt.

Thomas Schütte heeft veel tekeningen gemaakt.

De ene keer doet hij dat met potlood, de andere keer met verf of inkt of gebruikt hij allerlei soorten materialen en technieken door elkaar. De tekeningen die je hier in de tentoonstelling ziet gaan over gewone dingen die iedereen kent. Zo een kunstwerken maakt de Duitse kunstenaar wel meer.

Voel eens in de zak van je jas? Of kijk een keer in de of handtas van je papa of mama als het mag?

Misschien vind je daar wel een interessant voorwerp dat iedereen kent en waarvan je hier een tekening met tekengerei of thuis met verf kunt maken.

Als je thuis een schilderij maakt, kijk dan eerst hoe de kunstenaar dat soms doet? Op sommige werken heeft hij met een voorwerp in de verf gekrast. Zie je het?

•— **Wist...**

je dat sommige kunstenaars aan elkaar

leren hoe je een goed

kunstenaar wordt?

Thomas Schütte heeft

vroeger les gekregen

van **Gerhard Richter**

die hier ook een

kunstwerk toont.

Walter Swennen / Untitled (1995-2011)

alter Swennen tekent bijna elke dag. Hij maakt snelle tekeningen van dingen en gedachten waarover hij wel eens fantaseert of gewoon vanzelf komen.

Die snelle tekeningen of schetsen maakt hij om te oefenen of om nieuwe ideeën op te doen. Wanneer zo een tekening klaar is, dan bewaart hij ze in een kist of grote doos. Omdat hij nooit op voorhand weet of hij er daarna nog wat mee zal doen.

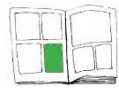
Soms bekijkt hij zijn tekeningen pas later opnieuw. Om te kijken wat hij heeft gemaakt en om te beslissen of hij er bijvoorbeeld een schilderij over zal maken. Want als je heel snel en heel veel tekeningen maakt dan weet je na een tijdje niet meer wat je allemaal hebt gemaakt.

Weet jij bijvoorbeeld nog wat jij de laatste keer hebt getekend?

Weet jij nog hoe je allereerste tekening eruitzag en hoe je die toen hebt gemaakt?

Misschien kan je mama of papa je daar wel meer over vertellen, omdat ze die tekening hebben bewaard of omdat ze er een foto van hebben genomen.

Walter Swennen is nooit naar een tekenschool of kunstacademie geweest om te leren tekenen of schilderen.

stripboeken

Hij heeft het zelf geleerd door in te kijken en de figuren zo goed mogelijk na te tekenen. Hij kon dat goed! Hij werd er een echte kei in en hij heeft er veel door geleerd. Omdat hij die tekeningen goed heeft bestudeerd.

Denk je dat jij wat kan leren van de tekeningen van de kunstenaar?

Dan moet je ook maar eens goed kijken.

Tekent hij bijvoorbeeld met vlotte lijnen? Moet een schets of snelle tekening er altijd piekfijn uitzien of mag je eens een foutje, een vlek of scheurtje in of op je blad maken?

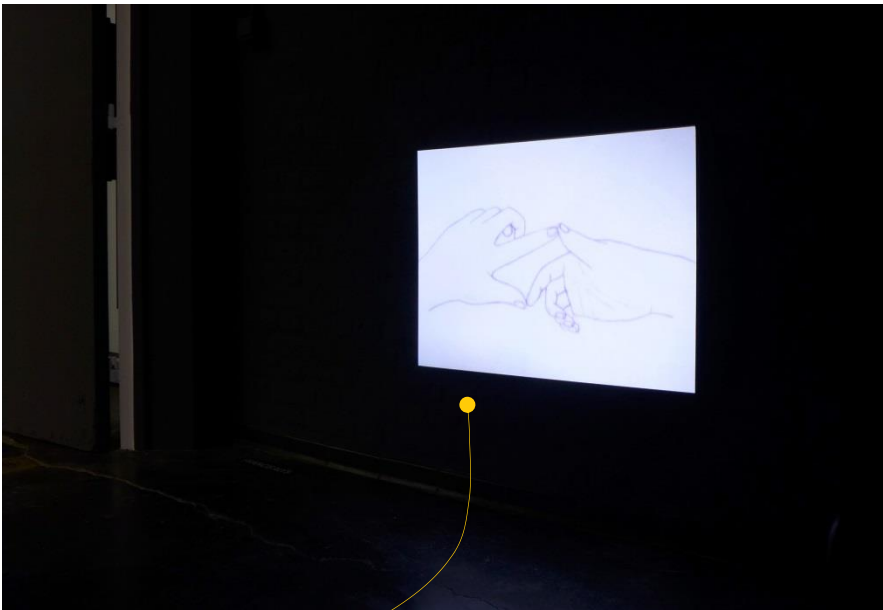
Kan jij één schets van de kunstenaar in één, twee of drie minuut natekenen met je vinger in de lucht terwijl je ernaar kijkt?

Probeer ook eens een andere tekening na te tekenen of verzin een vervolgplaatje bij één van zijn schetsen.

Houd je wel de tijd in het oog?

•— *Als...*

je iets wil bijleren over tekenen, mag je dan als een soort boefje met je ogen stelen? Om te weten hoe anderen tekenen.

Francis Alÿs / De Fluitier (1999)

Francis Alÿs verveelt zich niet gauw. Hij is altijd druk bezig met kunstwerken maken.

Wist je bijvoorbeeld dat hij voor dit animatiefilmpje meer dan vijfendertig verschillende tekeningen moest maken en daarbovenop ook nog een melodietje moest fluiten? Daar ben je echt wel lang mee bezig. Tijd om met je vingers te draaien heb je dan niet.

In Mexico-City, waar de Belgische kunstenaar woont, gebeurt alles een beetje trager en veel mensen wachten bijvoorbeeld langs de straat tot er iemand voorbijkomt die werk voor hen heeft. Altijd maar wachten en wachten en wachten of niets doen. Op de lange duur gaat dat vervelen.

En daarom heeft Francis Alÿs misschien ook wel dit filmpje gemaakt. Tijdens het wachten of uit verveling tikt de ene persoon met zijn vinger, terwijl de ander wiebelt met zijn been of draait met zijn vingers.

Want stel je maar eens voor hoe het zou voelen als je een hele of een halve dag zou moeten blijven zitten voor het filmpje? Wat zou je dan doen?

Op de bladzijde hierachter mag je er een tekening over maken terwijl je naar het kunstwerk kijkt.

Denk je eraan dat er buiten misschien wel mensen staan die ook naar de animatiefilm willen kijken. Misschien wachten ze niet graag tot je klaar bent.

• *Een...*

kunstwerk of kunstenaar
kan je zo nieuwsgierig
maken dat je er meer
over wil weten.

Ben jij benieuwd naar
welke kunstwerken
Francis Alÿs nog maakt?

• Het jeugdboek: '**Francis Alÿs schilder van de luchtspiegelingen**' met tekeningen van de kunstenaar en verhalen van **Paul De Moor** kan je ontlenen in een bibliotheek.

• In het **Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in Gent of S.M.A.K.** kun je ook een kunstwerk van Francis Alÿs bekijken. De tentoonstelling '**The Bottom Line**' over tekenkunst kun je tot 31 januari bezoeken.

• Op: www.smak.be vind je de wegbeschrijving en informatie over de openingsuren en de ticketprijs.

• Het kunstwerk dat je daar in het museum kunt zien, kun je ook op je computer, tablet of

smartphone

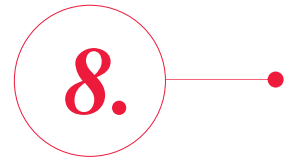

bekijken op:

<https://vimeo.com/132929393>

Bart Lodewijks / People are people are people (2015)

art Lodewijks houdt van lekkere Belgische frietjes ook al is hij in Nederland geboren. In de frituur het **'Frit uurtje'** aan de overkant van het Cultuurcentrum kennen ze de kunstenaar al goed. Met zijn rugzak die hij altijd bij zich draagt, is hij er naartoe gestapt. Om te vragen of hij op de buitenkant van de frituur een krijttekening mocht maken.

Zou jij nieuwsgierig zijn als je iemand met krijtjes een kunstwerk ziet maken met alleen maar witte lijnen op een frituur, een muur, een stoep, een weg of zelf op een huis? Denk je dat hij echt een kunstwerk heeft gemaakt op de frituur omdat dat mocht van de eigenaar? Je kan altijd eens gaan kijken, als het nog niet weggespoeld is door de regen.

Door krijttekeningen op straat te maken en bij mensen aan te bellen ontmoet de kunstenaar mensen met wie hij anders nooit in contact zou komen. Omdat die mensen wel eens raar opkijken of vragen wat hij maakt.

Geen enkel probleem denkt de kunstenaar dan. Hij neemt tijd en vindt het zelfs prettig om uit te leggen wat hij hier doet. Op die manier kan hij de buurt beter leren kennen, want een praatje maken en naar verhalen luisteren is eigenlijk iets dat hij graag doet. Naast krijttekeningen maken natuurlijk.

Bart Lodewijks vindt dat we veel te veel haast hebben en dat we de dingen om ons heen zo gewoon worden dat we niet meer kijken. Door krijttekeningen te maken op de straat en in de buurt van het cultuurcentrum wil hij daar verandering in brengen.

Want als hij bijvoorbeeld op straat staat te tekenen, dan kijken we misschien weer op.

Ben jij de kunstenaar al eens tegengekomen? Je herkent hem aan zijn die hij bijna altijd bij zich draagt. Hij zit vol met witte en gekleurde krijtjes. Een lat en een waterpas zitten er ook in, omdat hij die gebruikt om rechte lijnen te tekenen.

•— Als...

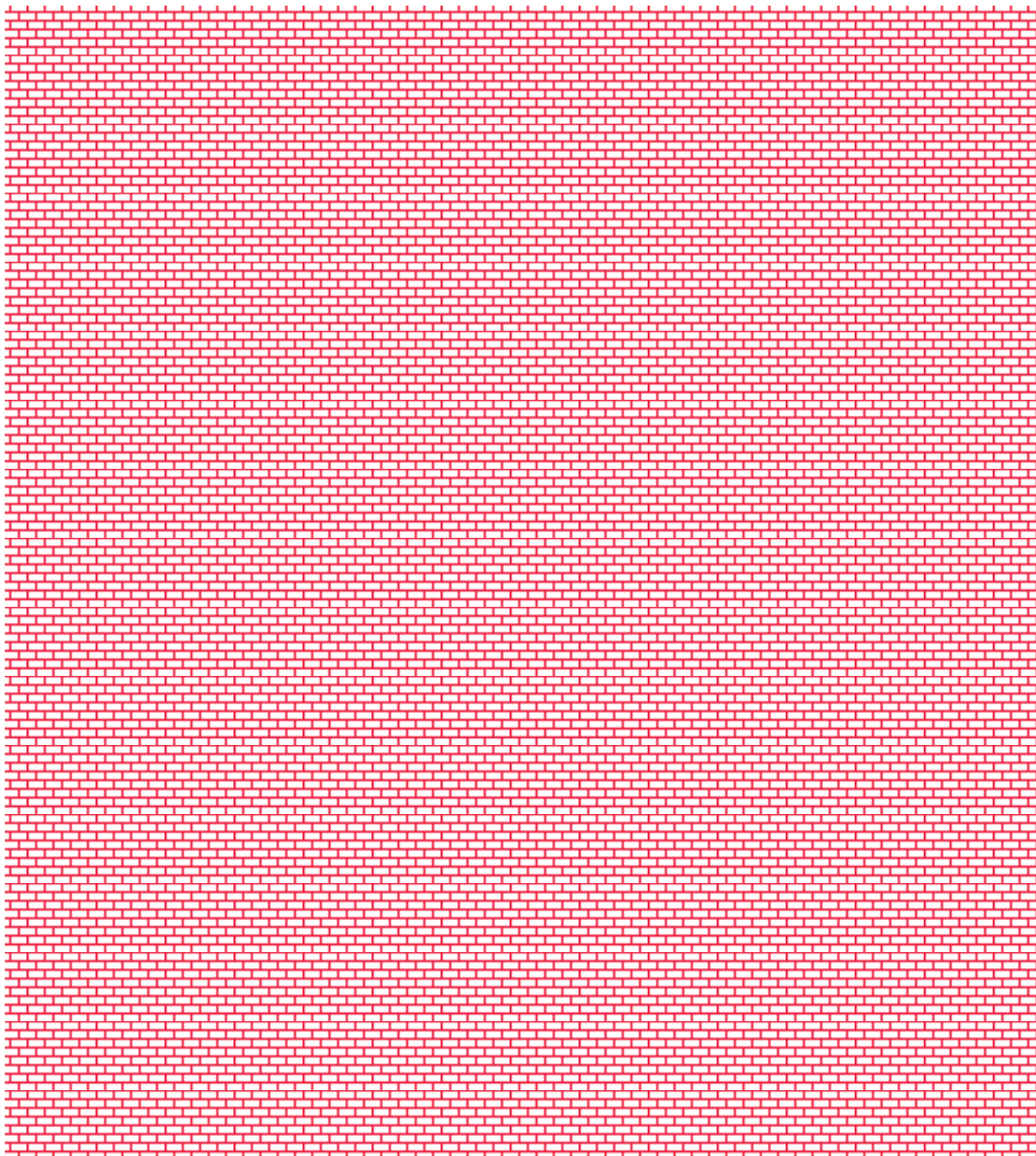
je buiten een tekening
maakt met wit **bordkrijt**,
denk je dan dat de
tekening voor altijd zal
blijven bestaan?
Of spoelt die weg
door de regen?

Ben je benieuwd en wil je weten welke tekeningen de kunstenaar heeft gemaakt hier in de buurt? Kijk dan zeker ook eens naar de video. Misschien leer je zo ook nieuwe mensen kennen.

Wat verderop vind je een extra pagina waarop je ook eens een witte krijttekening kan maken.

Dit...

is een extra pagina waarop je zelf ook eens een tekening met wit bordkrijt, een lat of een waterpas kunt maken. (Materiaal hiervoor vind je in de materiaaldoos die je kunt ontleneren aan het onthaal.)

Museumcultuur

Strombeek/Gent 2013-2016

is een samenwerking tussen Cultuurcentrum Strombeek en S.M.A.K. Gedurende vier jaar worden er in Cultuurcentrum Strombeek verschillende tentoonstellingen gemaakt met kunstwerken uit de S.M.A.K.-collectie die ongeveer 2000 werken omvat. Daarnaast wordt ook nieuw en ander werk getoond van nationale en internationale kunstenaars van vroeger en nu.

*S.M.A.K. is de afkorting van Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in Gent.

Meer informatie over de activiteiten en over hoe je kunt inschrijven, vind je op: www.ccstrombeek.be

Kinderactiviteiten

om aan te kruisen of te noteren in je

agenda:

- **Zaterdag 10 oktober** van 9u30 tot 12u
Zap-staart-je (1) speelse tentoonstellingsrondleiding voor kinderen van 6 tot 12 jaar.
- **Zaterdag 17 oktober** van 10u tot 10u45
Gratis Voorleesuurkje in de tentoonstellingsruimte i.s.m. bibliotheek Strombeek voor kleuters van de 2de en 3de kleuterklas.
- **Woensdag 4, donderdag 5 en vrijdag 6 november** van 10u tot 12u
Buiten de lijntjes een beeldende vakantieworkshop voor kleuters vanaf 3,5 jaar.
- **Zaterdag 28 november** van 9u30 tot 12u
Zap-staart-je (2) speelse tentoonstellingsrondleiding voor kinderen van 6 tot 12 jaar.
- **Zaterdag 12 december** van 10u tot 10u45
Gratis Voorleesuurkje in de tentoonstellingsruimte i.s.m. bibliotheek Strombeek voor kleuters van de 2de en 3de kleuterklas.

Het kinderlogo **kameleon** (Museumcultuur Strombeek/Gent voor kinderen) werd ontworpen door: Studio Luc Derycke

De tentoonstelling werd samengesteld door: Luk Lambrecht en Lieze Eneman

De foto's in dit boekje werden gemaakt in: Cultuurcentrum Strombeek

De eindredactie gebeurde door: Lieze Eneman

Dit kameleon-boekje werd opgesteld door: Gerda Debuck

MET STEUN VAN:

